

MARITIME NEDSLAG

Kogtved Søfartsskole

Efter en nøje tilrettelagt udvælgelsesproces i form af faglige såvel som psykotekniske prøver i vinteren 1963/4, blev jeg af Rederiet J. Lauritzen (JL) tilbudt (læs: bortset for DKK 500,- til den krævede uni-formeringen og lommepenge med 5,0 DKK/uge, betalte JL ALLE omkostninger for et år på skolen) en plads som junior/dækslev på J. Lauritzen's Søfartsskole med start i januar 1965.

Da jeg bestod realeksamen i sommeren 1964, havde jeg aftalt med min far, der dermed håbede, at grillerne om et sømandsliv ville blive pillet ud af mig, således at jeg kunne starte som skibsbyggerlærling på Helsingør Skibsværft A/S (læs: interessant at jeg 13 år senere skulle ende som skibssingeniør). Aftalen var således, at jeg de 6 måneder indtil jeg skulle starte på J. Lauritzen's Søfartsskole, tog hyre som dæksdreng, hvilket faktisk skete ombord i coasteren m/s "IDALITH" af Ærøskøbing.

Heldigvis skræmte de 5 måneder og 14 dage ombord i m/s "IDALITH" mig ikke, således at jeg med brask og bram stod ved en fortsættelse af karrieren som sømand, og dermed starten på Lauritzen's Søfartsskole.

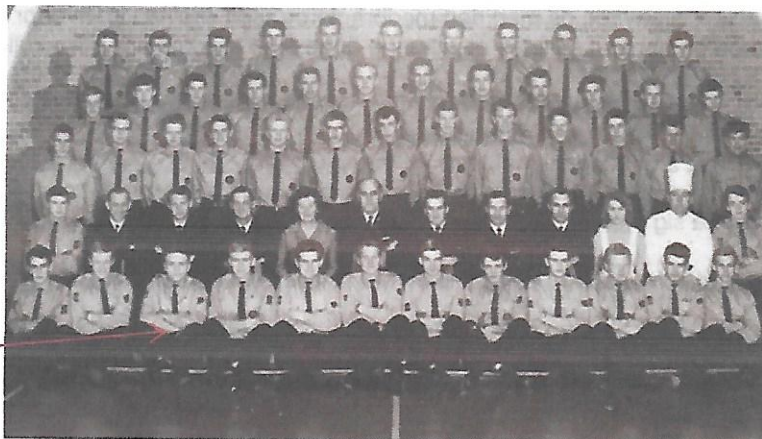
J. Lauritzen's Søfartsskole (læs: senere benævnt Kogtved Søfartsskole) lidt udenfor Svendborg var en fantastisk, som skibsreder Knud Lauritzen (KL) skrev i formålsbeskrivelsen (se sidst i dette skriv) en "second to none", institution. Tilbage i 1965 var skolen langt foran sin tid omkring måden at praktisere ledelse og generel karakter- og almindendannelse på, herunder behandlingen af den enkelte elev. Foruden den helt specielle daværende "JL/Kogtved-ånd" og superhårde fysiske kropsopbygning inkl. judo/selvforsvarstræning.

Den af KL formulerede formålsbeskrivelse for søfartsskolen (se nedenfor) kunne mange af dagens skoler og virksomheder lære RIGTIGT MEGET af blot at prøve at efterleve. Tænk at KL allerede for mere end 55 år siden formulerede krav til et "fint arbejdsklima med arbejdsglæde for alle".

I 1965 var "bemandingen" på skolen således:

- Forstander (læs: kaptajn)
- Overstyrmand (læs: kaptajn ombord i "LILLA DAN", når denne var på togt)
- Maskinchef
- 1. Styrmand
- Hovmester
- Gymnastik/praktiklærer
- Bådsmand
- 14 senior/dækslever (en var bortvist for dårlig opførsel)
- 15 junior/dækslever
- 15 junior/maskinelever
- 4 kokkelever

Torben

Godt nok var der absolut ingen tvivl om, at chefen var forstander Villy Eisfeldt, i daglig tale benævnt "Stander". Men det af Villy Eisfeldt - formentlig sammen med KL - udviklede lederprægede system med junior og seniorelever, hvor senioreleverne efter 6 måneder som juniorer i betydeligt omfang forestod den daglige vejledning og ledelse af juniorerne, var med til at give en høj, faglig og lederpræget uddannelse.

Selv blev jeg efter de 6 måneder som junior "forfremmet" til nr. 2 (læs: næstkommanderende) blandt de 14 seniorer og 34 juniorer,

en spændende udfordring, som helt i KL's ånd, var med til at året på søfartsskolen blev et positivt, aktivt og lykkeligt tidsafsnit i mit liv.

Dagen startede kl. 06:00 med gymnastik og morgenrenøring før morgenskafning. Herefter gik det slag i slag med praktiske såvel som teoretiske fag, bådteneste, roning, sejlads med "LILLA DAN", 1 times gymnastik hver eftermiddag, således at dagen først sluttede kl. 22:00, idet der ofte efter aftenskafningen var teaterure, "opbyggelige" foredrag m.v. af eksterne lærerkræfter. Fri/landlov var alene lørdag aften.

Udover de forskellige maritime fag, var det alment dannende en vigtig del af undervisning, herunder danseundervisning en gang om ugen med ungmøer indforskrevet fra det gode borgerskab i Svendborg. En aktivitet vi blev drillet meget med af aspiranter fra andre IKKE dansende rederier som APM-Mærsk m.fl.

En anden vigtig almen ting var at lære at spise pænt og opføre os belevent, hvilket bl.a. blev praktiseret ved middage i forstanderboligen (læs: en del af skolekomplekset), hvor Fru Eisfeldt og datteren Karin foruden andre nydelige kvinder, jeg husker desværre ikke hvorfra de var "indforskrevet". Til en dejlig middag med flere retter og tilhørende vine, skulle vi dels konversere damerne, spise pænt, men ikke mindst holde behørigt taler for værtinden og damerne.

I forbindelse med afslutningen på forårssemestret 1965 medio juni, kunne søfartsskolen fejre 25 års jubilæum, og alle sejl blev sat til, for at markere denne festdag, bl.a. med besøg af Kong Frederik IX.

Ved morgenskafningen d. 12.06.1965 tog KL ordet, og meddelte af Arnold Peter Møller (læs: grundlæggeren af A.P.Møller-Mærsk) netop var død. KL oplyste, at A.P.Møller og han havde set meget forskelligt på mange ting, bl.a. det netop afsluttede "søslag" om aktiemarioteten i rederiet DFDS, hvor JL med KL havde trukket sig ud som sejrherre. KL bad dog os alle, der var forsamlet, om at rejse os op og mindes den store skibsreder ved et minuts stilhed.

Om aftenen var der stor fest for alle de betydningsfulde gæster, og hvor vi elever (læs: jeg var fortsat junior) udførte mange af de praktiske opgaver. Skolens drift skulle dog fortsætte, så ud på aftenen skulle medelev Per og jeg ro ud til "LILLA DAN" (læs: topsejlskonnert tilsluttet søfartsskolen som skoleskib), der lå opankret ud for skolen, for at holde nattevagt.

På vej ned til bådebroen for at ro ud til "LILLA DAN", slog vi et sving indenfor kabyssen, hvor vi fik fat i en flaske af den vin (Rosé d'Anjou), der skulle serveres for gæsterne, og absolut ikke var til os elever.

Ude på "LILLA DAN", hvor der var fuldstændigt fred og ro, gik den første del af vagten efter bogen, men så blev det tåget, og vi skulle således afgive tågesignal, ved at ringe med skibsklokken. Per og jeg ville dog hellere sidde nede på banjen, og hygge os med den medbragte og reelt stjålne vin, hvorfor vi tilriggede en tovløse fra skibsklokken ned på banjen, således at vi kunne ringe med klokken uden at skulle op på dækket.

Nu gik det ikke værre eller bedre end at tågen ud på natten lettet, hvilket vi desværre ikke observerede nede fra den lune banje, hvorfor vi blev ved med at hive i tovløsen, og dermed afgive behørigt tågesignal som ankerligger. Dette, at vi fortsat afgav tågesignal, selvom tågen var lettet, blev observeret inde fra land/skolen, og en båd blev sendt ud for at afklare, hvad der faktisk skete ombord, så det var 2 elever med meget røde ører, der blev taget hyggende sig med vin og afgivelse af remote tågesignal, på trods af, at tågen var lettet.

Dagen efter blev jeg kaldt ind til forstander Villy Eisfeldt, der i klare vendinger meddelte: "Torben jeg burde

smide dig ud/sende dig hjem grundet gårsdagens episode ombord i "LILLA DAN", men det går bare IKKE. Dels har jeg for få dage siden udnævnt dig til seniornæstkommanderende for næste semester, dels var du den eneste elev Kong Frederik IX hilste direkte på, da kongen i går besøgte skolen" (læs: kongens adjutant major E.A.Nielsen, min fars gode ven, havde gjort kongen opmærksom på, at jeg var søn af en major i Den Kongelige Livgarde). Resultat - "Vi slår en STOR streg over hændelsen med "LILLA DAN", vinen og tågen, men så opfører du dig (mon ikke Eisfeldt også har sagt "fanden-flå-og-flække-mig) også 100% eksemplarisk det kommende ½ år" !!!

AFGANGSBEVIS

Dækslev Torben Ravn født d. 18/11-47
 har gennemgået Søfartsskolens kursus fra den 14.1.65 til den 16.12.65
 BEDØMMELSE (5 = udmærket, 4 = meget god, 3 = god, 2 = middel, 1 = mindre god, 0 = dårlig)

	Teori	Ekamen		Teori	Ekamen
Flid	5		Motorlære	3	4
Orden	4		Signalering	5	5
Opførsel	4		Lederegenskaber	4	Foredrag
Bådjeneste	4	5	Idræt	5	5
Praktisk sømandskab	5	5			
Teoretisk sømandskab/Navigation	5	5	Gennemsnit	44	48

[Signatures]
 Styrmand Forstander Redaktør

Om episoden med "LILLA DAN" har haft indflydelse, husker jeg IKKE, hvorom alting er, fik jeg på mit afgangsbetragning et ½ år senere "kun" 4 i opførsel.

Chefen (chefelev & NK på hver side) & seniorholdet efteråret 1965

Med de omvæltninger, der de seneste år har været i såvel den maritime som den generelle verden, hvor der stort set ikke længere findes danske søfolk, er det trist men helt naturligt, at den fantastiske søfartsskole, ikke har kunnet overleve. Det er dog tankevækkende, at A.P.Møller-Mærsk til sidst forstod værdien af søfartsskolen, herunder også dens karakterdannende funktion, idet A.P.Møller-Mærsk, efter at JL havde givet op, og hvor skolen i en længere periode havde været den selvejende institution Kogtved Søfartsskole, overtog skolen med min gode bekendte Kurt Rye Damkjær som forstander. Dette et par år før skolen, nu som en del af Svendborg International Maritime Academy (SIMAC - hvor Kurt var den første rektor), defensivt lukkede i år 2008.

Da jeg for snart mange år siden mødte Anne-Marie, og fortalte om den almindelige jeg havde fået på Søfartsskolen, gik skolen i Anne-Maries familie under navnet "Høflighedsskolen".

J. Lauritzen Søfartsskoles formålsbeskrivelse

Formålet med Søfartsskolen og dens arbejde er at give fremtidens kommende ledere indenfor søfarten en positiv karakter- og almindennende, kulturel påvirkning.

En høj, faglig lederpræget uddannelse – second to none.

Der skal stilles de største krav til såvel lærerstabens som elevernes engagement og positive medleven i skolens liv. Der må ikke slækkes på kravet om at skaffe samfundet og dansk skibsfart medarbejdere af den højeste kvalitet.

Om elevernes indstilling og ønske om altid at være »først på dæk«.

Der skal lægges vægt på et fint arbejdsklima på skolen med mulighed for initiativ og selvstændighed for lærerstaben og arbejdsglæde for alle.

Skolens stilling som eksperimental skole skal fastholdes med krav om afprøvning af nye faglige, sociale og kulturelle tanker i samfundet. Det skal ske under fastholdelse af forannævnte kvalitetsmæssige og karaktermæssige krav.

Religiøs og politisk påvirkning må ikke finde sted. Der skal lægges den største vægt på at finde den pædagogiske personlighed, der som skolens leder er i stand til at fremme ovennævnte mål, og han skal gives frihed til – så længe, han følger de forannævnte principielle retningslinjer – at påtrykke skolen og dens ledelse og arbejde hans eget stempel.

Det skal stedse være søfartsskolens mål, at den tid, eleverne tilbringer dér, skal forme sig som et positivt, aktivt, lykkeligt tidsafsnit af deres liv.

Knud Lauritzen

Efter afslutning af Søfartsskolen fortsatte vi 14 senior/dækslever den videre styrmandsaspirantuddannelse ombord i det lastførende skoleskib m/s "FENJA DAN", hvor vores skoleofficer var 1. styrmand Jørgen Damgaard, og hvor vi var ombord i 5 måneder og 20 dage. Vi mønstrede skibet mens det lå i bøjer på Themsen udenfor London, hvorefter turen gik til Liverpool for at laste til Canada i det der dengang hed "Sct. Lawrence Winter Service". Det var en ilddåb og lige på og hårdt med en fuld vinterstorm i Nordatlanten, herunder lå vi underdrejet i 2 døgn ud for Newfoundland.

FENJA DAN & LILLA DAN ud for Søfartsskolen